

*Asuncion Razkin Imaz Jose
karteroarena*

Etxarri Aranatz, Nafarroa (1926)

Aurkibidea

Biografia

Etxean gurasoak eta bost anai-arreba bizi ziren. Aita postaria zen, baina nekazaritzatik bizi ziren. Asuncionen etxean ez zen inoiz ezer falta. Nekazari etxe ona ziren, eta beti zuten jatekoa.

Zintak

ETX-018

- **Proiektua:** Etxarri-Aranazko ahozko ondarea
- **Elkarrizketatzailea(k):** Labrit Multimedia
- **Data:** 2011-10-19
- **Iraupena:** 59 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Labrit Multimedia

ETX-019

- **Proiektua:** Etxarri-Aranazko ahozko ondarea

- **Elkarrizketatzailea(k):** Labrit Multimedia
- **Data:** 2011-10-19
- **Iraupena:** 25 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Labrit Multimedia

Pasarteak

1. Etxearen deskribapena

- **Erref:** ETX-018/005
- **Iraupena:** 0:00:26. **Hasi:** 00:00:50. **Bukatu:** 00:01:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Etxeak estrabia (ukuilua), sukalde handi bat, komedorea eta gelak zituen.

2. Postari lana

- **Erref:** ETX-018/006
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:01:16. **Bukatu:** 00:03:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak

Laburpena:

Aita postaria zen baina nekazaritzatik bizi ziren. Dorrao, Lizarraga eta Unanuan ibiltzen zen postari eta oinez joaten zen. Aurrerago bizikleta bat erosi zuen. Eskutitzak estaziotik etxera ekartzen zizkioten banatzeko. Garai hartan jende askok sinatzen ere ez zekien, baina Asuncionez ez daki nola moldatzen ziren.

3. Arroparen garbiketa

- **Erref:** ETX-018/007
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:03:00. **Bukatu:** 00:03:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

<p>Amak etxeko lanak egiten zituen. Arropa eskuz garbitzen zuten labaderoan. Kuadrilla handia juntatzen ziren han, edozein eguraldi egiten zuelarik ere.</p>

4. Arropa garbitzeko xaboia

- **Erref:** ETX-018/008
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:03:50. **Bukatu:** 00:04:46
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Arropa garbitzeko xaboia askok etxean egiten zuten. Beraiek Chimbo edo Lagarto erabiltzen zuten.

5. Arropa lehortzen

- **Erref:** ETX-018/009
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:04:46. **Bukatu:** 00:05:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Arropa hesietan zintzilikatzen zuten eguzkitan lehortzeko eta balkoian ere bai.

6. Lixiba

- **Erref:** ETX-018/011
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:05:44. **Bukatu:** 00:06:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Lixiba ere egiten zuten errautsarekin arropa garbitzeko. Nola egiten zuten azaltzen du. Arropa zuri-zuria ateratzen zen.

7. Plantxa

- **Erref:** ETX-018/012
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:06:56. **Bukatu:** 00:08:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Segun zein arropa ez zuten plantxatzen, tolestu eta gorde. Orduan ez zegoen plantxa elektrikorik, eta ahal zuten moduan moldatzen ziren.

8. Koltxoia

- **Erref:** ETX-018/013
- **Iraupena:** 0:01:08. **Hasi:** 00:08:01. **Bukatu:** 00:09:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:

Koltxoia jotzea lan handia zen. Udan manta guztiak garbitzen zituzten negurako prestatzeko. Urtero egiten zuten.

9. Etxea zuritu

- **Erref:** ETX-018/014
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:09:09. **Bukatu:** 00:10:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:

Etxe guztia zuritzen zuten urtero galtzinarekin. Galtzina Arbizutik ekartzen zuten. Etxarrin ere saltzen zuten etxe batean.

10. Ogia

- **Erref:** ETX-018/015
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:10:35. **Bukatu:** 00:12:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Ekonomia eta industria » Lan-prozesuak

Laburpena:

Etxean ogia egiten zuten zortzi egunetik behin. Labea zuten, eta 13 ogi egiten zituzten gutxi gorabehera. Nola egiten zuten azaltzen du. Ogi txiki batzuk egiten zituzten, egunean bertan jateko. Umeentzako opiltxo bana egiten zuten, eta ilusio handiarekin jaten zuten.

11. Eguneroko janaria

- **Erref:** ETX-018/016
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:12:42. **Bukatu:** 00:13:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Janak su baxuan prestatzen ziren. Babarrunak, patatak, barazkiak, azak... jaten zituzten egunerokotasunean.

12. Taloak

- **Erref:** ETX-018/017
- **Iraupena:** 0:00:38. **Hasi:** 00:13:03. **Bukatu:** 00:13:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Ogia falta zitzaienean, taloa jaten zuten. Etxean egiten zituzten bi lagunen artean; batek masa egiten zuen, eta bestea brasan erretzen egoten zen.

13. Gerraostean, irinaren debekua

- **Erref:** ETX-018/018
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:13:41. **Bukatu:** 00:15:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Errota
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Gerra ondorengo garaia oso gogorra izan zen. Nekazariak ez zirenek okerrago pasa zuten. Irinik gabe egon ziren, debekatuta zegoen irina izatea, eta inguruko errotak itxi zituzten. Ataungo errotara joaten ziren irin bila estraperloan. Bidean guardia zibila egoten zen.

14. Errazionamendua

- **Erref:** ETX-018/019
- **Iraupena:** 0:01:55. **Hasi:** 00:15:31. **Bukatu:** 00:17:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

Errazionamendu garaian janaria okindegietan banatzen zuten. Ilara handiak egiten ziren argitzerako. Kartila batzuk zituzten eta bertan apuntatzen zuten. Azukrea, arrautzak, olio... ematen zituzten.

15. Gerra garaia

- **Erref:** ETX-018/020
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:17:26. **Bukatu:** 00:20:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

<p>Etxarrira ez zen gerra ailegatu, baina mugimenduko kuartela egon zen, eta soldaduak etortzen ziren eskopetekin. Emakume batzuei ilea moztu zieten, eta gizon batzuk Urbasa aldera eraman zituzten. Andre asko senarrik gabe geratu ziren.</p>

16. Etxarriko alkatea

- **Erref:** ETX-018/022
- **Iraupena:** 0:02:34. **Hasi:** 00:20:26. **Bukatu:** 00:23:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

Laburpena:

Garai hartako Etxarriko alkatea, kapitain jenerala zen. Gauza ikaragarriak egin zituen, eta fama oso txarra zuen. Gero, modu miserablean hil zen, kalean bizitzen eta eskean. Sakana osoan ezaguna zen.

17. Asuncion familia oneko zen

- **Erref:** ETX-018/025
- **Iraupena:** 0:00:54. **Hasi:** 00:24:09. **Bukatu:** 00:25:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Asuncionen etxean ez zen inoiz ezer falta. Nekazari etxe ona ziren, eta beti zuten jatekoa. Txerriak zituzten. Jendeak hilara izugarriak egiten zituen dendetan. Oiloak ere etxe guztietan egoten ziren.

18. Gari-jotzeko makina

- **Erref:** ETX-018/026
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:25:03. **Bukatu:** 00:26:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserría » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:

Larraina berak ez du ezagutu. Herriko lehenengo gari-jotzeko makineko bat erosi zuten sozio batzuen artean, eta txandaka erabiltzen zuten.

19. Soroko lanak

- **Erref:** ETX-018/028
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:27:01. **Bukatu:** 00:29:11
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Garia
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Belarretan ibiltzea tokatu zaio. Lan ezberdinak egin izan ditu. Sorora joateko tapatu egiten ziren, bai neguan baita udan ere. Garia ereiten zuten. Sororako zapi zuriak erabiltzen zituzten.

20. Elizara joateko arropa

- **Erref:** ETX-018/029
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:29:11. **Bukatu:** 00:29:43
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Elizara emakumeak ezin ziren mantelina gabe sartu. Mauka motza ere ezin zuten eraman.

21. Mezak

- **Erref:** ETX-018/030
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:29:43. **Bukatu:** 00:30:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:

Urrian, egunero joaten ziren mezara. 06:30ean aurora egiten zen herrian zehar, eta 07:00etan meza.

22. Bezperak

- **Erref:** ETX-018/032
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:30:53. **Bukatu:** 00:31:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak

Laburpena:

Bezperetara mundu guztia joaten zen, eta bezperetatik atera eta neskak kongregaziora joaten ziren. Kongregaziotik ateratzen zirenerako Etxarriko banda jotzen egoten zen plazan.

23. Igandetako dantzaldia

- **Erref:** ETX-018/033
- **Iraupena:** 0:01:17. **Hasi:** 00:31:59. **Bukatu:** 00:33:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Lotuan dantzatzea debekatua zegoen, baina dantzatzen zuten. Inguruko herrietako jendea joaten zen Etxarrira igande arratsaldeetan dantzatzera.

Oinez joaten ziren, ez zegoen autorik. Espartin zaharrekin joaten ziren bidean, eta herrira iristean berriak jartzen zituzten.

24. Etxarriko banda

- **Erref:** ETX-018/034
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:33:16. **Bukatu:** 00:34:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Bandako guztiak Etxarrikoak ziren.

25. Etxarriko festak

- **Erref:** ETX-018/035
- **Iraupena:** 0:01:00. **Hasi:** 00:34:05. **Bukatu:** 00:35:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

Festetan alkate dantza egiten zen. Etxarriko festak ezagunak ziren eta kanpoko jendea etortzen zen. Azken eguna mutilen eguna izaten zen. Orduan urrian ziren festak.

26. Festak emakumeentzako

- **Erref:** ETX-018/036
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:35:05. **Bukatu:** 00:36:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Garai hartan, neskak ez ziren errondan ibiltzen. Nesken festak ezberdinak ziren. Plazan dantzan, barrezka... ibiltzen ziren.

27. Festetako bandak

- **Erref:** ETX-018/037
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:36:00. **Bukatu:** 00:36:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Etxarriko bandaz gain, beste talde batzuk ekartzen zituzten festetan; Tolosatik

eta Lizarratik, adibidez. Txistulariak eta gaiteroak beti egon dira, eta ardoa beti banatu izan da.

28. Senideak festetan

- **Erref:** ETX-018/039
- **Iraupena:** 0:00:40. **Hasi:** 00:37:48. **Bukatu:** 00:38:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Festetan "pariente" asko etortzen ziren etxera aste guztirako. Emakumeentzako lan handia izaten zen.

29. Etxarriko feriak

- **Erref:** ETX-018/041
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:38:38. **Bukatu:** 00:39:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Etxarrin hilero izaten zen feria. Txerriak, behiak... saltzen ziren. Plaza ganaduz beteta egoten zen. Tratanteak etortzen ziren.

30. Tratanteak

- **Erref:** ETX-018/043
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:41:49. **Bukatu:** 00:42:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Tratanteak normalean Frantziakoak izaten ziren. Tranpati samarrak izaten ziren, batetik bestera ibiltzen ziren.

31. Irurtzungo feria

- **Erref:** ETX-018/044
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:42:41. **Bukatu:** 00:43:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Irurtzunen ere egiten zen feria. Batean 10ean, 20an eta 30ean izaten zen; eta bestean, berriz, 5ean, 15ean eta 25ean.

32. Beste festa garrantzitsu batzuk

- **Erref:** ETX-018/046
- **Iraupena:** 0:00:26. **Hasi:** 00:43:04. **Bukatu:** 00:43:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

San Adrianak festa garrantzitsuak ziren; baita abuztuko Ama Birjinaren eguna ere.

33. San Adrian eta San Kiriko

- **Erref:** ETX-018/047
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:43:30. **Bukatu:** 00:44:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

San Kirikora joaten ziren. Gizonak merienda egiten zuten. San Adrianetan familia elkartzen ziren, oso egun polita da. San Adrianeko janari tipikoa axuria zen.

34. Pazko bezpera

- **Erref:** ETX-018/049
- **Iraupena:** 0:00:10. **Hasi:** 00:45:28. **Bukatu:** 00:45:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Beste batzuk

Laburpena:

Pazko bezperan meza berezi bat egoten zen gauean.

35. Errege bezpera

- **Erref:** ETX-018/051
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:45:43. **Bukatu:** 00:47:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:

Erre bezperan haurrak falekin ateratzen ziren. Gaur egun ere bai, baina gutxiago. Zapata jartzen zuten, eta erregeek opariak ekartzen zizkieten. Orduan, behar zituzten gauzak ekartzen zizkieten; panpinak eta horrelakoak ez.

36. Haurren jolasak

- **Erref:** ETX-018/053
- **Iraupena:** 0:00:18. **Hasi:** 00:47:15. **Bukatu:** 00:47:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Sokasaltoan ibiltzen ziren jolasten.

37. Eskola, andereñoak

- **Erref:** ETX-018/054
- **Iraupena:** 0:01:03. **Hasi:** 00:47:33. **Bukatu:** 00:48:36
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:

<p>Eskolako andereñoak doña Julia eta doña Eustaquia ziren. Neskek eta mutilek bereiztuta ikasten zuten.</p>

38. Eskolako ikasketak

- **Erref:** ETX-018/055
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:48:36. **Bukatu:** 00:50:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala

Laburpena:

Bere garaian, eskolan ez zuten laborerik ikasten;, geroago, hasi zen hori. Liburu bakarra zuten denontzako, eta korroan egoten ziren. Pizarrina erabiltzen zuten.

39. Eskolako zigorrak

- **Erref:** ETX-018/056
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:50:16. **Bukatu:** 00:51:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak

Laburpena:

Asuncion eskolan ez dute zigortu, baina beti egoten ziren bihurriagoak ziren batzuk.

40. Dotrina

- **Erref:** ETX-018/057
- **Iraupena:** 0:00:28. **Hasi:** 00:51:02. **Bukatu:** 00:51:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:

Dotrina elizan euskaraz egiten zuten eta eskolan erdaraz. Konfesioak eta apaizaren sermoiak ere euskaraz izaten ziren.

41. Euskararen egoera

- **Erref:** ETX-018/058
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:51:30. **Bukatu:** 00:52:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Etxarrin gerra ondoren hasi zen euskara galtzen. Gerra aurretik dena euskaraz egiten zen.

42. Haurren jaiotza

- **Erref:** ETX-018/059
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 00:52:19. **Bukatu:** 00:53:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

Laburpena:

Haurrak etxean jaiotzen ziren. Emaginak edo praktikanteak laguntzen zien erditzen.

43. Elizan sartzea

- **Erref:** ETX-018/060
- **Iraupena:** 0:00:41. **Hasi:** 00:53:32. **Bukatu:** 00:54:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Jaiotzak

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinismenak

Laburpena:

Amak elizan sartzea egin behar zuen haurra jaio eta aste batera. Ordura arte ezin ziren etxetik atera.

44. Hiletak

- **Erref:** ETX-018/063
- **Iraupena:** 0:00:18. **Hasi:** 00:56:24. **Bukatu:** 00:56:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

Garai hartan hileta kategoria ezberdinak zeuden.

45. Lutoa

- **Erref:** ETX-018/064
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:56:42. **Bukatu:** 00:57:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak

Laburpena:

Luto asko eramatea tokatu zaio Asuncioni. Ondoren, "aliviolutoa" eramaten zuten. Gaur egun ez da eramaten.

46. Komunioa

- **Erref:** ETX-019/001
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:

Komunioaren eguna oso handia zen. Adineko guztiek egiten zuten batera eta ondoren familia guztia elkartzen zen bazkaltzeko etxean.

47. Ezkontzak

- **Erref:** ETX-019/002
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:00:49. **Bukatu:** 00:02:16
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Ezkontzako bazkaria kanpoan egiten zen. Bi etxetan egiten ziren orokorrean.

48. Ezkonbidaia

- **Erref:** ETX-019/003
- **Iraupena:** 0:00:31. **Hasi:** 00:02:16. **Bukatu:** 00:02:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

Ezkonbidaian Donostiara joan ziren; ondoren, Bilbora eta Zaragozara.

49. Itsasoa ikusi zuen lehen aldia

- **Erref:** ETX-019/004
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:02:47. **Bukatu:** 00:03:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa

Laburpena:

Itsasoa ikusi zuen lehenengo aldian izugarria iruditu zitzaion. Gaur egun gazteak gehiago mugitzen dira, baina garai hartan berezia zen.

Transkripzioa

-Itxesue ikusik ziñakan ordureko? O lehendaziko aldiya zen?

-Ez, allatuik nengon. Ikusik nengon. Ikusik nengon.

-Ze iruittu zakizun? "Hombre"! Oso politte! Puffff! Fije zettez e, hemendi ikusita ze, "qué cambio es".

-Haundiya?

-"Hombre"! Libertade hure /libertadiure/. Huuuure! Libertade hure / libertadiure/ dena. Lehen sorue besteik ez giñuken! Soruen ibiltzen giñen! Soruen ta soruen! Guai bezela ez da /ezta/, guaiko gaztie [...]. Ibiltzen die ta biyejiek eta ixtoye geyo. "Ha cambiado mucho esto".

-"Es que" itxesuan hoi bertan, guk ez dakiu /eztakiu/, ez diu /eztiu/ harritzen itxesua, beti ikusi duu.

-Klaro!

-Beye zubek akordatu eitten zaie noiz ikus ziñubien itxesua.

-Bei. Orduben, orduben! Nik orduben! Orduben ta beste, behiñ o bi aldis, ikusi! Besteik ez. Nik gutxi. Guai, guai, guai, e... Haurretati hasi ta biyejiek eitten die ta. Ez da, guai ez da...

50. Haurren elikadura

- **Erref:** ETX-019/005
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:03:44. **Bukatu:** 00:04:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Haurrak zaindu eta hezi

Laburpena:

Haurrak edukitzen zituztenean, lehenengo bularra ematen zieten, eta, gero, irinarekin egiten zituzten papilak. Ama batzuek biberoia ematen zieten.

51. Haurren pixoihalak

- **Erref:** ETX-019/006
- **Iraupena:** 0:00:51. **Hasi:** 00:04:50. **Bukatu:** 00:05:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Pixoihalak oihalezkoak izaten ziren. Garbitu egiten zituzten, eta berriz erabili.

52. Kontuak eta ipuinak

- **Erref:** ETX-019/008
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:05:57. **Bukatu:** 00:06:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Gurasoek edo aiton-amonek kontuak kontatzen zizkieten sutondoan. Umeak pozik egoten ziren. Orduan ez zegoen irratirik ez ezer, baina ongi bizi ziren.

53. Irratia eta telebista

- **Erref:** ETX-019/009
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:06:39. **Bukatu:** 00:08:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:

Lehenengo telebista 13.000 pezeta ordaindu zuten. Alabak etxera etorri zirenean poz pozik jarri ziren.

54. Labadora

- **Erref:** ETX-019/010
- **Iraupena:** 0:01:19. **Hasi:** 00:08:39. **Bukatu:** 00:09:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Labadorak erosten hasi zirenean, diferentzia handia nabaritu zuten emakumeek. Garbitokiak beteta egoten ziren, eta oso gogorra izaten zen.

55. Autoak

- **Erref:** ETX-019/012
- **Iraupena:** 0:00:58. **Hasi:** 00:10:02. **Bukatu:** 00:11:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:

Herriko lehenengo autoa herriko gizon ezagun batek ekarri zuen. Auto gutxi zeuden bere gazte denboran, baina gero ugaritzen hasi ziren.

56. Errepideak eta kaleak

- **Erref:** ETX-019/013
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:11:00. **Bukatu:** 00:12:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Asuncion txikia zenean kaleak eta errepideak eginda zeuden. Lehenago harrizkoak izaten ziren, ondoren porlanezkoak. Karroak ibiltzen ziren garai hartan, gurpilak burnizkoak izaten zituzten.

57. Herriko dendak

- **Erref:** ETX-019/015
- **Iraupena:** 0:01:14. **Hasi:** 00:12:51. **Bukatu:** 00:14:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:

Herrian bi denda zeuden nagusiki. Orduan dena granelean saltzen zen. Jendeak ez zuen trukean erosten.

58. Arrautza saltzailea

- **Erref:** ETX-019/017
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:14:08. **Bukatu:** 00:14:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:

Emakume bat (Sole) arrautzak saltzen ibitzen zen; geroago, bere ahizpa ere ibiltzen zen. Asunen lagunak ziren.

59. Asunen lagunak

- **Erref:** ETX-019/018
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:14:42. **Bukatu:** 00:17:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Asuncionek bere lagunei buruz hitz egiten du. Bere lagunekin aldameneko herrietako jaietara joaten zen (Arbizura...).

60. Alargunak

- **Erref:** ETX-019/019
- **Iraupena:** 0:00:24. **Hasi:** 00:17:33. **Bukatu:** 00:17:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Alarguntasuna

Laburpena:

Orduan gizonak alargun geratzen baziren berriz ezkontzen ziren, baina emakumeak orokorrean ez.

61. Ama ezkongabeak

- **Erref:** ETX-019/020
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:17:57. **Bukatu:** 00:19:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkongabeak

Laburpena:

Garai hartan, emakumeak ezkontuta egon gabe ere haurdun geratzen ziren. Ez zegoen ongi ikusita.

62. Eliza eta apaizak

- **Erref:** ETX-019/022
- **Iraupena:** 0:00:46. **Hasi:** 00:19:27. **Bukatu:** 00:20:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Garai hartan elizako gauzei ez zioten beldurrik, baina apaizei errespetu handia zitzaien. Orduan apaizek botere handia zuten.

63. Aste Santua

- **Erref:** ETX-019/024
- **Iraupena:** 0:00:20. **Hasi:** 00:20:21. **Bukatu:** 00:20:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

Aste Santuan ez zen ezkilik jotzen eta musikarik ez zen egoten.

64. Garizumako bijilia

- **Erref:** ETX-019/025
- **Iraupena:** 0:00:32. **Hasi:** 00:20:41. **Bukatu:** 00:21:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna

Laburpena:

Garizuman bijilia egiten zen. Bijilia egunetan arraina eta arrautzak jaten ziren.

65. Ostiral Santua

- **Erref:** ETX-019/026
- **Iraupena:** 0:00:21. **Hasi:** 00:21:13. **Bukatu:** 00:21:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Aste Santua

Laburpena:

Ostiral Santuan santuak tapatzen ziren. Errespetu eta seriotasun handia zegoen.

66. Sepulturak

- **Erref:** ETX-019/028
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:22:30. **Bukatu:** 00:23:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Lehenago, sepulturak jartzen ziren. Gaur egun ez da ezer jartzen.

67. Ogi bedekatua

- **Erref:** ETX-019/030

- **Iraupena:** 0:00:17. **Hasi:** 00:23:24. **Bukatu:** 00:23:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Sarreran ogi bedeinkatua ematen zen. Orain ere ematen da.

68. Elizako lekuak

- **Erref:** ETX-019/032
- **Iraupena:** 0:00:35. **Hasi:** 00:23:44. **Bukatu:** 00:24:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Lehenago elizan emakumeak atzean jartzen ziren, sepulturetan eta aurrean gizonak. Orain ez du inporta non jartzen diren.

69. Ur bedeinkatua

- **Erref:** ETX-019/033
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:24:19. **Bukatu:** 00:25:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Ur bedeinkatua edukitzen zuten etxeetan. Ur hori larunbatetan bedeinkatzen zen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-08-25

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com